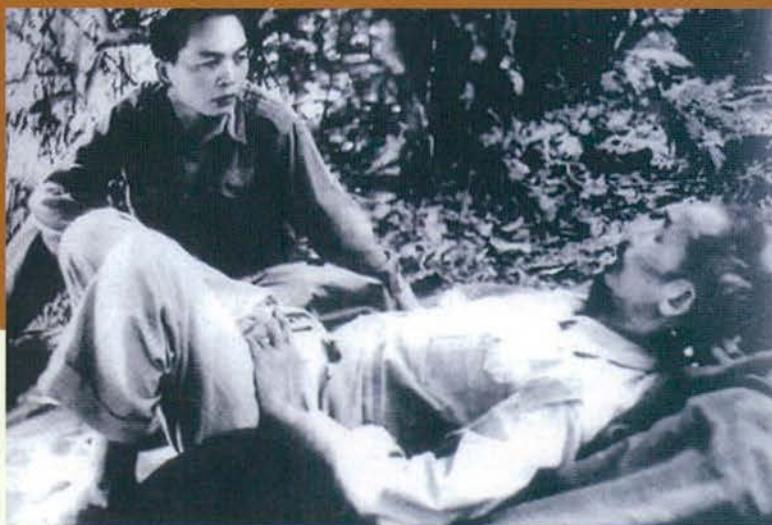

➡ kết thúc ở đảo Hải Nam, không có quần đảo Hoàng Sa và Trường Sa. Cùng với việc triển khai mạnh mẽ, chủ động mặt trận đấu tranh ngoại giao, nhất là ngoại giao pháp lý trên các diễn đàn và trong các tổ chức khu vực, quốc tế. Cần kịp thời đấu tranh phản bác lại những thông tin sai lệch về chủ quyền Việt Nam ở Hoàng Sa và Trường Sa. Tranh thủ sự ủng hộ và đồng minh của Cộng đồng ASEAN và các nước trên thế giới.

70 năm trước (ngày 12/7/1946) trong lời đáp từ của Chủ tịch Chính phủ Pháp G. Bi đôn, Hồ Chí Minh nêu rõ: “*Sự thành thật và sự tin cậy lẫn nhau sẽ san phẳng hết thảy được những trở ngại... Chúng ta đều được kích thích bởi một tinh thần: Triết lý đạo Khổng và triết lý phương Tây đều tán dương một nguyên tắc đạo đức “kỷ sở bất dục, vật thi ư nhân”* (điều mà mình không muốn thì đừng làm cho người khác). Theo đó, một đất nước, một dân tộc biết quý trọng giữ gìn độc lập thống nhất của dân tộc mình không thể không tôn trọng độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của dân tộc khác. Các quốc gia, dân tộc trên thế giới đều hợp tác với nhau trên cơ sở tôn trọng độc lập, chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ của nhau, bình đẳng và cùng có lợi. Những mâu thuẫn, tranh chấp quyền lợi của các quốc gia phải được giải quyết thông qua con đường đối thoại, đàm phán hòa bình trên những nguyên tắc cơ bản của luật pháp và các thông lệ quốc tế.”

Nhớ lại những bữa cơm đạm bạc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, chúng ta càng thêm kính yêu người cha già của dân tộc - một tấm gương thực hành tiết kiệm, chống xa hoa lãng phí. Dù Người đã đi xa, nhưng những bài học Người để lại vẫn còn nguyên giá trị thời sự cho đến ngày nay.

Ảnh: tư liệu

Thủ tướng Phạm Văn Đồng, người được cùng ăn cơm với Chủ tịch Hồ Chí Minh nhiều lần nhất, từng kể: “Bữa ăn nào Bác Hồ cũng tiết kiệm, vừa đủ, không bỏ món thừa, không vương vãi một hạt cơm. Bác thích ăn những món dân dã như cá kho gừng, cà dầm tương, mắm, canh cua với rau chuối thái ghem hoặc dọc mùng. Những ngày mời khách ở lại dùng cơm, Bác luôn báo trước với người cấp dưỡng chuẩn bị những món ăn hợp khẩu vị của khách. Và đặc biệt, số tiền đãi cơm Bác để nghị phải được trừ vào tiền lương của Bác, không lấy tiền ở công quỹ. Hằng năm, vào ngày 19/5, Bác thường đi làm việc hoặc đến thăm hỏi một số nơi

để tránh những nghi lễ chúc mừng phiền phức và tốn kém”. Anh em phục vụ ở “khu bếp A” biết khẩu vị, thói quen và tính tình hai vị lãnh đạo nên đặt “bí danh” cho hai người trên bảng ghi công việc cấp dưỡng của mình: “Cụ Hiền” - Bác Hồ, “Ông Lành” - Bác Đồng.

Ông Đinh Văn Cẩn, người nấu ăn cho Chủ tịch Hồ Chí Minh từ năm 1952 đến năm 1969, kể lại: Nếu đi công tác dài ngày thì ông đi cùng để nấu ăn, đó là nguyên tắc bảo vệ sức khỏe cho Người. Nếu đi thăm các địa phương một ngày thì Bác thường dặn ông Cẩn chuẩn bị sẵn cơm và thức ăn ở nhà. Nhiều khi Người chọn chỗ nghỉ vắng, mát, phong cảnh hữu tình để cùng cả đoàn ăn trưa. Bác

Ảnh: tư liệu

Bác Hồ & những bữa cơm giản dị

Ngô Vương Anh

bảo làm như vậy vừa không làm phiền địa phương, vừa tiết kiệm tiền bạc của nhân dân.

Ông Đặng Văn Lơ, người cùng với ông Cẩn nấu ăn cho Chủ tịch Hồ Chí Minh và Thủ tướng Phạm Văn Đồng (cho đến năm 1988), cũng kể: Bác thường không cho địa phương làm cơm, vì Bác bảo tiếp một mình Bác mà bày cỗ bàn linh đình sẽ tốn kém của dân của nước! Phong cách này khác hẳn với tất cả các nguyên thủ quốc gia nhưng đó lại là điều thường gặp ở Hồ Chí Minh.

Chuyện những bữa ăn giản dị của Bác Hồ gợi nhiều suy nghĩ về việc thực hành tiết kiệm, chống lãng phí hôm nay đang được chúng ta đẩy mạnh trước nhiều nguy cơ: Nợ xấu của quốc gia, tham nhũng, suy thoái đạo đức công vụ của cán bộ... Nhiều điều chưa đúng như những gì Hồ Chí Minh đã căn dặn về thực hành tiết

kiệm khi vẫn còn những cung cách tổ chức rườm rà, xa hoa, còn nhiều tiệc tùng chiêu đãi, ăn mừng linh đình và lãng phí, vẫn còn cái cách “kết ba câu nhà bảy” và cũng còn nhiều cảnh vòi vĩnh “quà” khi đi công tác ở các địa phương...

Nhìn một cách toàn diện, lãng phí còn đáng sợ hơn tham nhũng. Tham nhũng chỉ tập trung ở những con người cụ thể, trên một số lĩnh vực cụ thể trong bộ máy công quyền. Tham nhũng gây ra những tác hại cụ thể hơn và vì thế cũng dễ nhận diện hơn, có thể tập trung mũi nhọn đấu tranh một cách quyết liệt. Lãng phí có thể có mặt khắp mọi nơi: ở công sở, trên công trường cũng như trong từng gia đình. Lãng phí “mờ ảo” khó nhận diện và dễ lan tràn ở diện rộng hơn. Lãng phí làm “hao mòn” xã hội không chỉ về vật chất, tiền bạc

mà cả thời gian, công sức, tâm trí. Nhưng hình như lâu nay người ta chưa đấu tranh quyết liệt với những biểu hiện lãng phí. Việc xử lý những kẻ bỏ túi riêng hình như đang được xã hội quan tâm rộng rãi hơn việc giảm bớt những thiệt hại do đánh mất chúng.

Lãng phí xảy ra không chỉ vì cơ sở vật chất chưa hoàn thiện, không chỉ vì chính sách và cơ chế quản lý chưa đồng bộ mà còn (và chủ yếu) do trình độ, ý thức và cả năng lực làm chủ của mỗi người. Khi mỗi người biết làm chủ mọi công việc của mình và biết cách thực hiện những công việc đó với hiệu quả cao nhất sẽ ít gây lãng phí nhất. Vì vậy, chống lãng phí trước hết phải bắt đầu từ việc nâng cao ý thức tiết kiệm và hoàn thiện về mặt tri thức để mỗi cá nhân cũng như cả tổ chức có thể thực hành tiết kiệm một cách hiệu quả ■